

Vogelnieuws (derde kwartaal 1995)

Ab Steenvoorden

Voedselzoekende bontbekplevier in filmbeeldjes (Tinbergen 1967)

Vorkstaartmeeuwen

Tijdens twee uren zeetrek tellen op vrijdag 29 september werden er drie onvolwassen Vorkstaartmeeuwen waargenomen. De eerste werd gezien tijdens het eerste uur van 06.45 uur tot 07.45 uur, de vogel vloog omstreeks vijf voor zeven langs in zuidelijke richting over het natte strand en kon goed bekeken worden. De andere twee, ook onvolwassen exemplaren vlogen tijdens het tweede uur tellen, 16.00 uur tot 17.00 uur langs.

Deze vogels vlogen op ongeveer 100 meter achter de branding ook in zuidelijke richting. Een exemplaar keerde na te zijn langsgelopen weer in noordelijke richting, om korte tijd later nog eenmaal in zuidelijke richting langs te vliegen. Niet alleen in Noordwijk werden Vorkstaartmeeuwen waargenomen, ook elders langs de kust werden verschillende exemplaren gezien, 1 exemplaar Terschelling, 6 exemplaren Scheveningen, 2 exemplaren Lauwersoog en 3 exemplaren West-Kapelle. Natuurlijk is de harde wind vanuit west en noordwestelijke richting in de week van 29 september de oorzaak van het verschijnen van de Vorkstaartmeeuwen langs de Nederlandse kust. De vogels worden dan met de westelijke stroming vanuit arctisch Noord-Amerika in onze richting gevoerd.

Vorkstaartmeeuwen worden jaarlijks in Nederland waargenomen, voornamelijk in het najaar. In Noordwijk waren tot nu toe maar 14 waarnemingen en een vondst van deze soort bekend.

Vlinderjacht

Tijdens het vogelen op een mooie, warme ochtend in augustus (12-08) werd er op de Algemene Begraafplaats langs de Oude Zeeweg een groepje vliegenvangers waargenomen die gezamenlijk aan het foerageren waren. Aan de achterkant van de begraafplaats, nabij het Dompad bevinden zich enkele Vlinderstruiken (*Buddleja davidii*) met daarom heen enkele Lijsterbessen (*Sorbus aucuparia*). In de Vlinderstruiken bevonden zich een groot aantal vlinders, Dagpauwogen, Atalanta's en enkele Distelvlinders, terwijl er in de Lijsterbessen een zestal vliegenvangers, vier Grauwe- en twee Bonte Vliegenvangers aanwezig waren. Vrijwel continu doken er een of twee vliegenvangers omlaag naar de Vlinderstruik om direct daarna weer omhoog te komen met een gevangen vlinder. Hoog in de Lijster-

bes werden de vlinders ontdaan van hun vleugels en opgegeten. Vervolgens doken de vogels weer naar beneden om opnieuw een vlinder te bemachtigen. Deze 'vlinderjacht' van Grauwe- en Bonte Vliegenvangers kon ik ongeveer anderhalf uur vanaf een nabij gelegen bankje gadeslaan, totdat de vogels verstoord werden door andere bezoekers van de begraafplaats. Het was de eerste keer dat ik vliegenvangers zo specialistisch vlinders hebben zien vangen.

Eerste waarnemingen

De eerste jager (*Stercorarius*) van dit najaar werd gezien, langsvliegend over zee op 13 augustus. Helaas kon de exacte soort niet bepaald worden, dus bleef het bij een jager 'spec.'.

De eerste 'wintergasten' werden al weer vrij vroeg waargenomen, een negental Brilduikers werden al gezien op 5 augustus (eerste waarneming van Brilduikers in augustus in onze omgeving), twee groepjes (vier en vijf exemplaren) vlogen langs over zee. De eerste Kramsvogels werden waargenomen in de Noordoinderduinen, twee exemplaren ook op 5 augustus. De eerste Goudplevieren werden waargenomen op 29 juli, 24 exemplaren in Polder Hoogeweg en 6 exemplaren in de Elsgesteerpolder. Ook werden de eerste Smienten in de polders al weer waargenomen, 8 exemplaren in Polder Hoogeweg en 6 exemplaren in de Fagelsloot op 17 september.

Bollenvelden onder water

Helaas lijkt het onder water zetten van bollenvelden in de bollenstreek z'n beste tijd gehad te hebben. Het afgelopen jaar konden er slechts twee gevonden worden, langs de Akervoorderlaan en langs de Loosterweg Noord. Het veld langs de Akervoorderlaan was erg klein en lag direct langs de openbare weg en was erg gevoelig voor verstoring (verkeer). Tijdens een viertal bezoeken werden er alleen 3 Grutto's en een Oeverloper waargenomen. Het veld langs de Loosterweg Noord lag ook direct langs de openbare weg, maar was zo groot dat de vogels aan de achterzijde van het perceel vrij rustig konden foerageren. Helaas werd al kort nadat het perceel onder water gezet was de helft van het perceel weer droog gelegd. Het gedeelte dat toen nog onder water stond was vrij onoverzichtelijk en de daarop aanwezige vogels konden vanwege de grote afstand niet goed meer gedetermineerd worden. Tijdens de ongeveer zes bezoeken aan dit perceel werden slechts 4 Nijlganzen, 2 Oeverlopers en 3 Watersnippen waargenomen. Wel werd dit perceel gebruikt door meeuwen als slaapplek. Tegen het einde van de avond waren er vaak grote groepen meeuwen op het perceel aanwezig, hoofdzakelijk Kokmeeuwen, Kleine Mantelmeeuwen en Zilvermeeuwen.